

tages fra de 120,000 Kr. Det er det halve af, hvad den indirekte Forhøjelse har givet os siden Begyndelserne af Halvtredserne. Den Gang var der kun beregnet en Lettelse af ca. 5 Kr. pr. Td. Hartkorn i det øvrige Land, og naar man nu der faar en Lettelse af $9\frac{1}{2}$ Kr., bør der ogsaa tages Hensyn dertil for Bornholms Vedkommende.

Det har glædet mig at se Lorforslaget Nr. 33 om Jordebogsafgifterne i de slesvigske Distrikter. Der ses det, at Finansministeren netop har taget Hensyn til de Klager, der ere komne frem her og i det andet Ting. De 8 Sogne og Ærø udgøre tilsammen 4,071 Tdr. Hartkorn og svare nu i Jordebogsafgift 58,757 Kr., og de faa en Lettelse paa 38,000 Kr. eller 64 pCt. af Værdien af Jordebogsafgiften. Det er ogsaa en Lettelse paa akkurat $9\frac{1}{2}$ Kr. pr. Tønde Hartkorn, men Bornholm har man ikke villet yde en saadan, paa os har man ikke anlagt samme Maalestok. Da imidlertid den højtærede Finansminister ved Forelæggelse af Lovforslag Nr. 33 udtalte, at der var foretaget en Opgørelse ved disse gamle slesvigske Distrikter, og at der havde man for det første udeladt alle disse Skatter, som man kunde konstatere havde Form af Skat og ikke vare egentlige Jordebogsafgifter, og at man yderligere gav Slip paa en Del Jordebogsafgifter, med Hensyn til hvilke der var Tvivl, om de vare Skat eller ikke, idet denne Tvivl maatte komme Skatteyderne til gode, saa sætter jeg mit Haab til disse vise Ord og venter, at den højtærede Finansminister ogsaa vil anlægge denne Maalestok for Bornholm, hvor man kan konstatere, at der i Jordebogsafgiften er virkelig kongelige Skatter. Det kunne vi, for det staar i alt Fald i Danmarks Statistik, 4de Bind, hvor Professorerne Scharling og Falbe-Hansen netop have omtalt disse gamle Skatter, at en Del af de gamle Kongeskatte gik over i den saakaldte Gammelskat for det øvrige Land, men paa Bornholm ikke gik over, da denne Forandring ikke fandt Sted i 1664, da den foregik i det øvrige Land. Det kan man konstatere, der findes en Del Kongeskatte i den saakaldte Jordebogsafgift. Det er, som sagt, derfor mit Haab, at der maatte blive Lejlighed til i Udvalget at optage en Forhandling med den højtærede Finansminister om, at man ogsaa lige over for Bornholm kunde foretage en Nedsættelse, navnlig af den saakaldte Smaaskat. Jeg antager nemlig, at Bornholm ikke skal være den eneste Provins i Danmark, hvis Repræsentanter skulde komme hjem uden

at medbringe nogen Skatnedsættelse, medens alle de andre komme hjem med en Skatnedsættelse af $9\frac{1}{2}$ Kr. pr. Td. Hartkorn. Jeg skal derfor anbefale til det høje Ting, det kommende Udvalg og den højtærede Minister at se med velvillige Øjne paa disse Henstillinger om, at ogsaa Bornholm kunde faa lidt Del i den Lettelse, man her giver hele det øvrige Land.

Formanden: Folketingsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds har Ordet.

Guldbrandsen: Jeg frafalder Ordet.

Nielsen Grøn: Ja, den Sag, som jeg særlig har begæret Ordet for, er den, som jeg i Fjor tillod mig at fremdrage her. Jeg tillod mig nemlig i forrige Samling, se Folketingstidende Sp. 3577, at henstille til den højtærede Regering, at man tog Hensyn til de forskellige købstadlignende Landsbyer. Her tænker jeg nærmest paa Byer som Odder, Herning, Brønderslev, Struer, Haslev og adskillige flere, som ikke ere tjente med, at de ikke skulle regnes med til Købstæderne. Som de alle sammen vide, er der her Tale om Byer, hvoraf adskillige have 3—4,000 Indbyggere, og disse Byer ere altsaa ikke saa lidt større og betydningsfuldere — kunde man fristes til at sige — end adskillige af de smaa Byer, som kaldes Købstæder. Men man har ikke taget tilstrækkeligt Hensyn til disse, ja jeg kunde være tilbøjelig til at sige, at man slet ikke har gjort det. Jeg tør gaa ud fra, at den højtærede Minister har overset dem. Men nu ville vi blive ved at banke paa, saa længe til det ikke kan siges, at man ikke har hørt det. Jeg vilde anse det for meget berettiget, om disse Byer eller den Del af disse Byer, som ligge inden for Bygningsvedtægtsgrænsen, fik Lov til at blive sat i Klasse med de forskellige Købstæder, saa at man ved Indkomstkatten vilde fradrage, hvad jeg i Fjor sagde, 700 Kr. ligesom i Købstæderne, og at man vilde fradrage 85 Kr. for hvert Barn. Som det blev udtalt af det ærede Medlem for Hjørring Amts 4de Valgkreds (T. Larsen), maa jeg sige ogsaa for disse Byers Vedkommende, at her maa man enes om ikke at gøre Uret med Hensyn til Bygningsafgiften. Mit principale Standpunkt er det, at man skulde saa vidt muligt se at faa Bygningsafgiften bort. Det er en Kendsgerning, at den i de smaa Byer og rundt omkring paa Landet har i mange Aar været aldeles uretfærdig for de flestes Vedkommende. Men naar vi ikke